

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın *Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz* tarafından Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 96'ıncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Zeynep ODUNCU

Batman Milletvekili

Dil bir halk için sadece kültürel bir olgu değil, aynı zamanda bir varoluş gerçeğidir. Bütün halkların var oluş süreçlerine bakıldığında bu sürecin dil temelli başladığı görülmektedir. İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi' "bütün halkların eşit dil haklarına sahip olduğunu" bildirmesine karşın, Türkiye'de dil yasakları uygulamalarına devam edilmektedir. Milyonlarca insan tarafından konuşulan Kürtçe büyük mücadeleler sonucunda bir dil olarak kabul edilmesine rağmen; resmi bir dil olarak kabul edilmemiş, kamu hizmetlerinde, eğitimde kullanılması için çeşitli girişimler yapılmış ve sonuçsuz kalmıştır. Kürtçenin kamusal alanda kullanımı, anayasal ve yasalarla güvence altına alınmamıştır. Olağanüstü Hâl kapsamında yayınlanan Kanun Hükmünde Kararnamelerle Kürt dili ve kültürü üzerinde çalışmalar yapan vakıflar, dernekler, Kürtçe yayın yapan basın yayın kuruluşları, Kürtçe eğitim veren kurs yerleri, okullar, Kürtçe sanat yapan tiyatrolar kapatılmıştır.

15 Mayıs 1932 tarihinde Celadet Ali Bedirhan öncülüğünde Şam kentinde Kürtçe Hawar dergisi, Latin alfabesiyle yayımlanmış ilk Kürtçe dergi olarak tarihi öneme sahiptir. Derginin Kürt dili ve edebiyatının geliştirilmesine katkılarıyla nedeniyle her yıl 15 Mayıs tarihi, Kürt Dil Bayramı olarak kutlanmaktadır. Her gelen hükümet, kendini Kürt dilinin ret edilmesi politikası üzerinden var etmiştir. Kürtçe milyonlarca yurttaşın kullandığı bir dildir ve demokratik bir kültürün gelişmesi amacıyla korunmalıdır.

Bu bağlamda;

- 1- Dünyada 113 ülkede birden çok resmi dil kullanılmaktadır. Demokratik toplumlarda ana dil kişinin kimliğinin ayrılmaz bir parçasıdır. Türkiye’de milyonlarca kişinin konuştuğu Kürtçenin kamusal alanda yasaklanmasının gerekçesi nedir?
- 3- Ana dilleri Kürtçe olan çocukların, gençlerin ana dillerini öğrenmeleri için Kürtçe dersinin müfredata konması ve Kürtçe dilinde eğitim göreceği okulların açılması için bir çalışması var mıdır?
- 4- Anadili Kürtçe olan ve Türkçe konuşamayan kişilerin; sağlık, ulaşım, kültür gibi haklardan yararlanmaları için resmi kurumlarda uyarı bilgi levhaları dahil çok dilli hizmet neden verilmemektedir. Bu problemi çözmek için somut adımlar atılacak mıdır?
- 5- Türkiye’de yok olma ve kaybolma tehlikesi altında bulunan diller hangileridir? Bakanlığınızın Türkçe dışında diğer anadiller ile ilgili bugüne kadar yaptığı çalışmalar nelerdir? Bundan sonra anadillerin korunması için yapmayı planladığınız çalışmalar nelerdir?
- 6- Türkiye’de sefer yapan uçak, metro, tren, şehirlerarası otobüs vb. hatlarında neden Kürtçe ikaz yapılmamaktadır? Bu konu hakkında bir çalışmanız var mıdır?
- 7- Kürt kültür ve sanat alanındaki etkinliklerin özgürce gerçekleştirilebilmesi için alınacak tedbirler hakkında planlarınız var mıdır? Varsa nelerdir?